

Gammel rap på nye piller?

Ansigtstatoveringer, nervepiller, punkattitude, overfald og selvmordstanker. Den seneste bølge af amerikansk Soundcloud-rap har skabt overskrifter – om misbrug, vold og i det hele taget en grænsesøgende, farverig, men også selvdestruktiv livsstil udpenslet af de populære rappere i tekster, videoer og på de sociale medier.

AF MADRS KROGH

Ikke mindst den 21-årige rapper Lil Peeps død i november sidste år genererede medieomtale. Rapperen døde forud for en koncert i Tucson, Arizona, af en overdosis Fentanyl og Xanax, men med andre stoffer i blodet: marihuana, kokain samt en lang række medicinske præparater. Og dødsfaldet kunne ses som en kulmination på både det misbrug af Xanax og den kredsen om depression og selvmord, som Lil Peep delte med kolleger som XXXTentacion, Lil Uzi Vert og \$uicideboy\$.

Samtidig er der imidlertid også meget ved den verserede Soundcloud-bølge, som peger bagud mod tidligere trends i hiphoppens og rapmusikkens fyrreårige historie, og det gælder ikke mindst den kunstneriske fokusering på stoffer.

Cracked up

Det er umuligt at forstå 1990'ernes gangstarap og dermed hiphoppens etablering som kommerciel og populærkulturel stormagt uden den crack-epidemi, som hærgede USA gennem 1980'erne og ind i det følgende årti. Crack (specielt tilbe-

redt kokain, der kan ryges, red.) gjorde kokain tilgængeligt for mindrebemidlede grupper i det amerikanske samfund. Mens det foretrukne stof ved start-1980'ernes hiphopfester havde været englestøv (Phencyclidin), eksploderede nu et crack-misbrug i de amerikanske storbyers ghettoområder, mens landets fængsler fyldtes med afroamerikanske mænd (i en rapport fra 1990 anslås det, at hver fjerde i denne gruppe var enten fængslet eller prøveløsladt).

Tidlige rap-klassikere som Grandmaster Flash and the Furious Fives "White Lanes" eller Public Enemys "Night of the Living Baseheads" advarer mod misbruget – i Public Enemys tilfælde med et ordspil på horrorfilmen "Night of the living dead" fra 1968. Det vil sige med en sammenligning af junkier (baseheads) med zombier. Samtidig har den banderelaterede livsstil og de værdier, som præger gangstarappen – dvs. forherligelse af kriminalitet, sexism, materialisme osv. – tæt forbindelse med den sociale katastrofe, som crack havde været med til at skabe. Og dealere

og junkier indgår da også på linje med pimps, hos og gangstere i det univers, som beskrives af artister som N.W.A, 2Pac, The Notorious B.I.G, Snoop Dogg mfl. – nogle gange kritisk, som i Ice-Cube's call-out til "y'all dope dealers ... You're as bad as the police, cause ya kill us" i nummeret "Us" fra 1991; andre gange forstående, som i The Notorious B.I.G's forsvar for sin egen tidligere pusher-virksomhed i nummeret "Juicy" fra 1994. Selv en senere og mindre gangsta-præget kunstner som Kanye West rapper om at være tvunget til at sælge crack i nummeret "We don't care".

Man finder også i 1990'ernes rapmusik talrige lovprisninger af artisternes eget forbrug af især marihuana, som titlen på Dr. Dres klassiske G-funk-album *The Chronic* fra 1993 er slang for. Men også ecstasy hylde af fx The Roots, The Notorious B.I.G. og Jay-Z. Faktisk øges omtalen af stoffet i de første år efter årtusindeskiftet – fx i kraft af Missy Elliots tredje album *So addictive* med nummeret "X-tasy".

A\$AP Rocky - Foto: CHAD BATKA/ Ritzau Scanpix

Misbrugsrap

Det er også efter årtusindeskiftet, at referencer til purple drank begynder at dukke op på amerikanske rapudgivelser – fx hos Three 6 Mafia, Lil Wayne, A\$AP Rocky, Future og Big Moe. Purple drank kendes også som sizzurp eller lean og består af en blanding af sodavand og ho-stesaft (indeholdende opioidet kodein).

Med rappernes promovning spredtes kendskabet til blandingen blandt amerikanske unge, og udviklingen foregriber for så vidt den aktuelle forbindelse mellem Soundcloud-rap og misbrug af Xanax og andre 'prescription drugs'. Det gør den også, hvad angår prominente ofre, idet den Texas-baserede rapper Pimp C's død i december 2007 tilskrives hans misbrug af purple drank.

Man kan diskutere, om Soundcloud-rappens aktuelle promovning af stofmisbrug er værre – mere omfattende, afhængighedsskabende eller med større skadevirkninger – end tidligere artisters promovning af fx purple drank.

Og i den forbindelse skal tilføjes, at ingen selvsagt bliver misbruger af at lytte til musik eller se musikvideoer.

Ydermere fik Lil Peeps død faktisk andre Soundcloud-rappere som fx XXXTentacion og Lil Uzi Vert til offentligt at fordømme Xanax.

Samtidig illustrerer udviklingen imidlertid i et mere overordnet perspektiv en bevægelse, hvor synet på stoffer er skiftet – fra 1990'ernes fremstilling af crack som en uomgængelig del af livet i amerikanske storbymiljøer eller marihuana som rekvisit i portrætteringerne af det ghetto-glamourøse gangsterliv til førstepersonsberetninger om rekreativt stofmisbrug ledsaget af skader og afhængighed.

En udvikling, hvor rollen som kritiker, gangster eller dealer synes skiftet ud

med rollen som bruger eller måske ligefrem misbruger, og dermed en udvikling i retning af kontroltab. Her udgør Soundcloud-rappen et foreløbigt klimaks, hvor hiphoppens traditionelle praleri, fest og attitude-mani suppleres med depression, selvmordstanker og misbrug.

Rapperen XXXTentacion – med det borgerlige navn Jahseh Dwayne On-froy - døde 18. juni 2018. Han blev skudt i Deerfield Beach, Florida, og blev kun 20 år. Han blev det andet dødsfald blandt Soundcloud-rapperne på mindre end ét år.
